

19. - 20. október 2017

Hotel Bešeňová ****+
Bešeňová

Ing. František Gilian
generálny sekretár APPO SR

Ochrana záujmov slovenských výrobcov v oblasti normalizácie

Obsah príspevku

- Význam noriem a normalizácie pre podnikanie
- Legislatíva v oblasti normalizácie
- Súčasný stav normalizácie vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu
- Východiská pre zlepšenie stavu

Význam noriem a normalizácie pre podnikanie

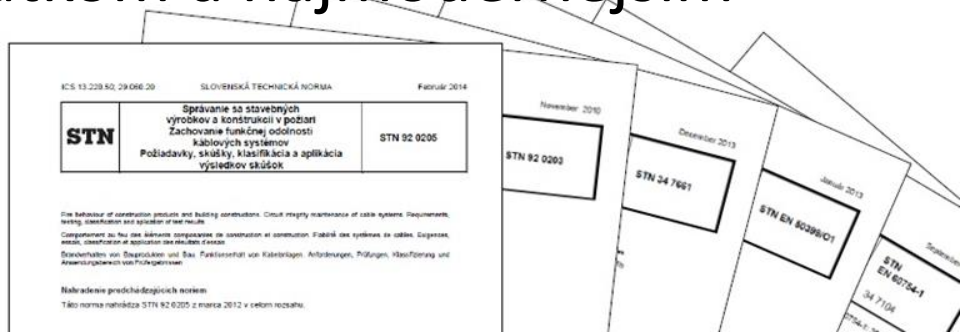
- Vyššia výkonnosť, kvalita a spoľahlivosť
- Lepšia bezpečnosť a ochrana zdravia svojich pracovníkov a spotrebiteľov
- Kompatibilita medzi rôznymi výrobkami a komponentmi
- Jasná komunikácia s dodávateľmi a zákazníkmi

Význam noriem a normalizácie pre podnikanie

- Vyššie úrovne dôvery a spokojnosti zákazníkov
- Zníženie nákladov, zníženie objemu odpadov a lepšia účinnosť
- Súlad s príslušnými právnymi predpismi (vrátane smerníc a nariadení EÚ)
- Prístup k najnovším poznatkom a najmodernejším riešeniam

Legislatíva v oblasti normalizácie

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 o európskej normalizácii
- Zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Pripravovaný zákon o technickej normalizácii

Súčasný stav normalizácie vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu

- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR – slovenský národný normalizačný orgán (NNO) – neštandardný model v rámci EÚ, ak NNO = ÚOŠS
- Problematické uplatňovanie zakladajúcich zásad európskej normalizácie podľa svetovej obchodnej organizácie WTO (koherencia, transparentnosť, otvorenosť, konsenzus, dobrovoľné uplatňovanie, nezávislosť od osobitných záujmov a efektívnosť)

Súčasný stav normalizácie vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu

- Nedostatočná účasť a záujem odbornej verejnosti a podnikateľského sektoru na normalizačných činnostiach
- Dlhodobo nevyhovujúca a nedostatočná koncepcia politiky rozvoja normalizácie
- Chýbajúca podpora podnikateľského prostredia – vydávanie EN noriem v jazykoch iných členských štátov bez prekladu do štátneho jazyka
- Neprimerané zapájanie orgánov verejnej moci do normalizačných procesov

Súčasný stav normalizácie vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu

- Nerovné podmienky pre slovenských výrobcov nútených používať normy v cudzom jazyku
- Harmonizované technické požiadavky na služby a výrobky t. j. aj výrobky elektrotechnického priemyslu uvádzané v EN normách, sú základom spoločného trhu EÚ – základ konkurencieschopnosti
- Musí byť zabezpečená rovnaká zrozumiteľnosť noriem pre všetkých účastníkov trhu EÚ

Súčasný stav normalizácie vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu – dôvody

- 1. Nemožno očakávať preklady všetkých prijatých EN noriem (cca 1500 ročne) – nie všetky normy sú v oblasti záujmu danej krajiny, trhu a podnikateľského prostredia
- 2. Predajnosť STN závisí od:
  - a) záujmu používateľov ich používať v praxi a podnikaní,
  - b) poplatkov spojených s poskytovaním noriem,
  - c) kvality a zrozumiteľnosti noriem,
  - d) disciplíny používateľov, ktorí by nemali neoprávnene rozmnožovať či rozširovať STN (chýbajúce financie na udržiavanie chodu normalizačných činností)

Súčasný stav normalizácie vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu – dôvody

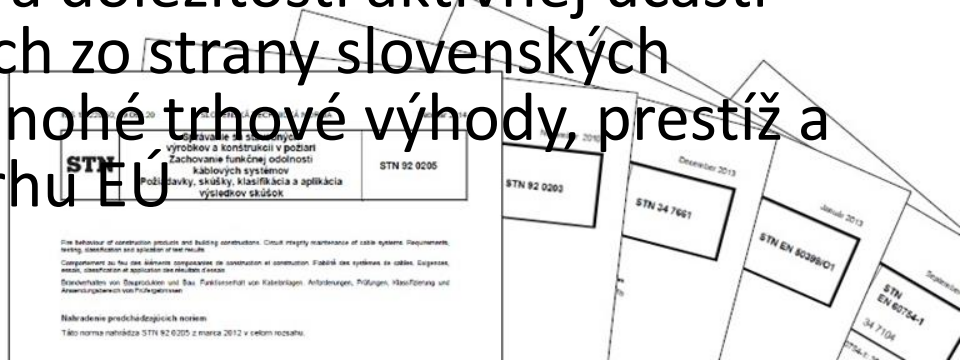
- 4. Dlhodobý nejasný model financovania rozvoja normalizácie a poddimenzované financovanie tvorby noriem
- 5. Prekážky v účasti mnohých záujemcov z podnikateľského prostredia na normalizačných činnostiach zo strany NNO – rozpor s nariadením EÚ č. 1025/2012 o európskej normalizácii

Súčasný stav normalizácie vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu – dôvody

- 7. Rušenie a reštrukturalizácia mnohých Technických komisií odborníkov zo strany NNO, bez posúdenia dopadov na danú oblasť techniky
- 8. Strata záujmu slovenskej odbornej verejnosti t. j. aj slovenských výrobcov o priamu aktívnu účasť na normalizačných procesoch na národnej aj medzinárodnej úrovni
- 9. Nepochopenie potreby a dôležitosti aktívnej účasti na normalizačných procesoch zo strany slovenských výrobcov, ktoré prinášajú mnohé trhové výhody, prestíž a konkurencieschopnosť na trhu EÚ

Súčasný stav normalizácie vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu – dôvody

- Uvedené fakty majú vážny dopad aj na oblasť ochrany trhu pre dovozom nekvalitných výrobkov z tretích krajín
- Výkon štátneho dohľadu nad trhom vyžaduje používanie STN, ktorých obsah musí byť inšpektorom vykonávajúcim kontrolu zrozumiteľný a musí byť v štátnom jazyku

Východiská pre zlepšenie

- Úzka spolupráca ZEP SR pri riešení ochrany záujmov slovenských výrobcov v oblasti normalizácie resp. slovenských technických noriem (STN) s ostatnými organizáciami zastrešujúcimi rôzne oblasti priemyslu na Slovensku
- Úzka spoluprácu s orgánmi štátnej správy na úseku kontroly vnútorného trhu

Východiská pre zlepšenie

- 1. Vypracovať analýzu jednotlivých oblastí elektrotechnických noriem vzhľadom na zameranie jednotlivých členských organizácií ZEP SR v oblasti normalizácie resp. slovenských technických noriem (STN) a stanoviť tie triedy noriem, ktoré sú dôležité pre ich používanie členmi
- 2. Vytvoriť pracovnú skupinu ZEP SR pre technickú normalizáciu a hľadať v radoch členských spoločností odborníkov na aktívnu účasť v normalizačných činnostiach na národnej a aj európskej úrovni vo vybraných oblastiach normalizácie podľa vybraných tried noriem

Východiská pre zlepšenie

- 3. Hľadať efektívny model financovania resp. spolufinancovania normalizačnej činnosti v záujmových oblastiach tried elektrotechnických noriem
- 4. V prípade záujmu výrobcov zorganizovať Skupinu pre ochranu trhu pred dovozom nebezpečných elektrotechnických výrobkov, tzv. MSSI

Záver

- Primerané a racionálne personálne či finančné investície do normalizačných činností sú základom úspechu väčšiny výrobcov na európskom trhu
- Fungujúca normalizácia a uplatňovanie kvalitných a zrozumiteľných noriem je taktiež základom jednoznačných merateľných kritérií kvality výrobkov na účel ochrany trhu pred nekvalitnými výrobkami z tretích krajín

2. ročník: SWOT analýza elektrotechnického priemyslu SR

19. - 20. október 2017

Hotel Bešeňová ***+
Bešeňová

Ďakujem za pozornosť

Ing. František Gilian

